

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

In mijn tijd als marktonderzoeker heb ik mij intensief met statistische technieken bemoeid. Daarvan hier nu een voorbeeld.

Mijn tijd in het marktonderzoek

Het waren met name de zogenaamde multivariate analyses die mij fascineerden toen ik als marktonderzoeker werkzaam was. Dat begon met een eenvoudige vraag van mijn directeur Fred Cohen, die mij (in 1965) in het bijzijn van een klant vroeg, wat ik wist van factoranalyse. Zonder een moment te aarzelen antwoordde ik bevestigend. Mijn dochter studeerde immers wiskunde, dus die zou er wel alles over weten. Niet dus. Navraag bij de betweters aan de Leidse universiteit leverde ook niets op. Of ik soms vectoranalyse bedoelde, was de wedervraag. Maar ik had toch duidelijk verstaan: factoranalyse. Het lijkt misschien een beetje vreemd, omdat het begrip nu in alle handboeken over marktonderzoek figureert, maar toen was het bij de meeste vakbroeders nog onbekend en sloeg ik in de wiskundige faculteit mijn hand ook op een lege plaats. Uiteindelijk bleek dat ik niet bij de wiskundige faculteit moest zijn, maar dat deze statistische analysetechniek was ontwikkeld door Amerikaanse psychologen als Thurstone en Osgood. Zij kwamen er toe omdat zij de attitudes van mensen wilden meten. Zo hoog waren de schuttingsen tussen de faculteiten dat factoranalyse voor wiskundigen blijkbaar non-existent was.

Historie in sonnetten (4)

Robert de Montesquiou (1855-1921)

Lodewijk XVII

De zuiverste Bourbon een ouderloze zoon,
geen recht meer op de troon door opstand en verzet,
lijkt in zijn uiterlijk het kind van Nazareth,
geboren godenzoon, nu staande naast Gods troon.

Als diadeem de stekels van de doornenkroon;
het wonder van de heilige Elisabeth
maakt na zijn marteling zijn kleding keurig net;
de lelies op zijn mantel zijn genoeg vertoon.

Hij draagt een scepter die van bloemen is gemaakt.
Zijn veelbesproken dood laat hem oneindig leven,
zijn harde lot is in mysterie zoekgeraakt.

Zijn sterven is voor altijd onvoltooid gebleven.
't Is als een vlinder, die de bloemen is ontvlucht,
wiens blauwe vleugel één wordt met de lucht.

Een wereldtaal?

Er ontwikkelt zich de laatste tijd een wereldtaal en dan bedoel ik niet Esperanto of Engels, maar een verzameling woorden uit alle talen van de wereld die je in iedere taal zult tegenkomen. Voorbeelden zijn *fail play* uit het Engels, *robot* uit het Tsjechisch, *tour* voor wielervedronde uit het Frans, *quatsch* uit het Duits. Maar ook minder bekende als *Algebra* (van het Arabische woord Al-Gibr). En dan hebben we natuurlijk onze fraaie Nederlandse bijdrage met het woord *apartheid*.

Correctie

Mijn nichtje Jos corrigeert mijn jeugdherinnering aan Sinterklaas: "Opa en oma hebben het later aan hun kleinkinderen weer goedgemaakt, want wij kregen altijd mooie gedichten bij de pakjes die ze stuurden. Dit inspireert mij ieder jaar opnieuw om de dichtaders aan te boren."